

Міністерство освіти і науки України

Відокремлений структурний підрозділ

«Любешівський технічний фаховий коледж

Луцького національного технічного університету»

Циклова (методична) комісія викладачів соціально-гуманітарних дисциплін, фізичного виховання та захисту України

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Анатолій Хомич

« 02 » 09 2023 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

дисципліни

«Етика та естетика»

Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	241 Готельно-ресторанна справа
Освітньо- професійна програма	Готельно-ресторанна справа

Любешів 2023

ДАНІ ПРО ПОГОДЖЕННЯ

РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ (СИЛАБУСА) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розглянуто та схвалено на засіданні робочої проектної групи (РПГ) освітньо-професійної програми «Готельно-ресторанна справа»	Протокол від <u>01.09.2023р.</u> № <u>1</u> Голова РПГ <u></u> <u>Кравченко Г.А.</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні циклової методичної комісії викладачів соціально-гуманітарних дисциплін, фізичного виховання та захисту України	Протокол від <u>1.09.2023р.</u> № <u>1</u> Голова ЦМК <u></u> <u>П.М. Дроздова</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
Розглянуто та схвалено на засіданні методичної ради коледжу	Протокол від <u>01.09.2023р.</u> № <u>01</u> Голова МР <u></u> (підпис) (прізвище, ініціали)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Повна назва навчальної дисципліни	Етика та естетика
Розробник(и)	Кравчик Любов Матвіївна, викладач вищої категорії E-mail: kravchyklubov@gmail.com
Семестр вивчення навчальної дисципліни	II курс (1 семестр)
Обсяг навчальної дисципліни	Обсяг навчальної дисципліни становить 60 годин, 2 кредити ЄКТС: лекції: 16 год. семінарські: 14 год. самостійна робота: 30 год. Форма контролю - залік
Мова викладання	Українська
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна за освітньо-професійною програмою
Передумови для вивчення дисципліни	Для вивчення курсу здобувачі освіти потребують базових знань з історії та культури України, основ правознавства, соціології, української мови та інших дисциплін, які формують загальні та фахові компетентності
Додаткові умови	
Обмеження	Обмеження відсутні

Програма навчальної дисципліни «Етика та естетика» складена відповідно до освітньо-професійної програми Готельно-ресторанна справа 241 Готельно-ресторанна справа

Предметом вивчення навчальної дисципліни є мораль як форма індивідуальної та суспільної свідомості, загальні закономірності й тенденції розвитку моральності;

феномен естетичного, особливості та закономірності чуттєвого пізнання дійсності, його форми та методи.

Міждисциплінарні зв'язки: етика та естетика тісно пов'язані насамперед з філософією і являють собою один із способів розкриття "вічних" цінностей людського буття: блага та краси; етика та естетика пов'язані з мистецтвом, зокрема з художнім мистецтвом, музикою та літературою.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Мета: формування морального та художньо-естетичного світогляду здобувачів освіти на основі засвоєння основних парадигм етичної та естетичної культури, виробленої протягом історичного розвитку людства.

1.2.Завдання:

- формування та поглиблення уявлень здобувачів освіти про загальнолюдські духовні цінності добра та блага, сенсу життя та щастя, справедливості та гідності, прекрасного та досконалого, піднесеного та героїчного тощо;
- визначення основних критеріїв морального вибору, етичних та естетичних норм комунікативної та професійної діяльності, розширення морального та художнього досвіду молоді, підвищення рівня особистісного світорозуміння як шлях до самоаналізу та самовдосконалення;
- сприяти розширенню етичного та естетичного кругозору здобувачів освіти, прищепленню необхідних навичок культури поведінки, мови та спілкування, вміння аналізувати моральні явища та оцінювати моральні вчинки з позицій загальнолюдських моральних норм, що має неабияке значення для майбутніх спеціалістів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійних програм у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі **компетентності:**

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 8. Здатність знаходити творчі рішення на визначені конкретні проблеми у професійній діяльності.

1.4. Програмні результати навчання:

РН 1. Застосовувати нормативно-правові акти у професійній діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 60 годин / 2 кредити ЄКТС.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен. Етика як філософська наука про мораль. Об'єкт і предмет етики. Взаємозв'язок етики з іншими науками, що вивчають

мораль. Основні завдання етики у сучасних умовах. Мораль як соціальний феномен: мораль і проблема її соціальної детермінації (взаємозв'язків).

Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки. Походження та історичні типи моралі. Етичні ідеї Стародавнього світу. Етична думка Середньовіччя та Відродження. Етичні вчення Нового часу. Західна етична думка XX століття. Історія етичної думки в Україні.

Тема 3. Поняття, структура і характеристика моральної свідомості. Місце моральної свідомості в системі моралі. Структура моральної свідомості. Моральні норми і принципи. Моральні мотиви й ціннісні орієнтації. Добро і зло як провідні поняття моральної свідомості й категорії етики. Обов'язок, відповідальність, справедливість, сенс життя і щастя, совість, гідність і честь.

Тема 4. Моральні виміри спілкування. Етика спілкування: загальний огляд проблеми. Сутність спілкування. Основні типи, принципи та суперечності спілкування. Різноманіття передумов і вимірів людського спілкування: моральний аспект. Моральна культура спілкування, її зміст і вияви. Моральні виміри спілкування: толерантність, повага, співчуття, милосердя, любов. Етикет ділових (службових) взаємин. Колективне обговорення ділових проблем.

Тема 5. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика. Професійна етика. Національна етика. Національний фактор в історії моральності. Національне і загальнолюдське. Сімейна етика. Шлюб, сім'я у формуванні моральної культури особистості. Моральні основи шлюбно-сімейних стосунків. Релігійна етика. Специфіка християнських етичних принципів. Проблема морального змісту нетрадиційних релігійних напрямів. Біоетика - нормативне знання, що охоплює моральну проблематику, пов'язану з розвитком біомедичних наук, які стосуються питань генетики, медичних досліджень, терапії, турботи про здоров'я і життя людини. Професійна етика.

Тема 6. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні категорії естетики. Значення поняття «естетика». Предмет естетики. Становлення перших естетичних уявлень. Ставлення до дійсності і художня діяльність людини. Категорії естетики: прекрасне та повторне, трагічне та комічне, піднесене та низьке. Естетика як самостійна наука, її місце і роль серед інших наук.

Тема 7. Специфіка і структура естетичної свідомості. Специфіка естетичної свідомості. Два рівні функціонування естетичної свідомості. Естетичні почуття, смак та ідеал. Функції естетичного ідеалу.

Тема 8. Мистецтво як естетичне явище. Мистецтво XX ст. в контексті європейської естетики. Історичні закономірності розвитку мистецтва. Предмет мистецтва, художній образ, зміст і форма. Стил і художній метод. Функції мистецтва. Види мистецтва. Естетична специфіка літератури. Мистецтво XX століття в контексті Європейської естетики. Формально-технічні

пошуки в європейському мистецтві XX століття: футуризм, кубізм. Абстракціонізм, експресіонізм, сюрреалізм та їх філософське обґрунтування.

3. Тематичне планування навчальної дисципліни (структура дисципліни)

Назва розділів, тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Семінарські	Самостійна робота
Тема 1. Предмет і завдання етики. Мораль як соціальний феномен.	7	2		5
Тема 2. Головні етапи історичного розвитку етичної думки.	8	2	2	4
Тема 3. Поняття, структура і характеристика моральної свідомості	8	2	2	4
Тема 4. Моральні виміри спілкування	8	2	2	4
Тема 5. Національна етика. Сімейна етика. Релігійна етика. Біоетика. Професійна етика.	7	2	2	3
Тема 6. Визначення та сутність поняття «естетика». Основні категорії естетики	8	2	2	4
Тема 7. Специфіка і структура естетичної свідомості.	7	2	2	3
Тема 8. Мистецтво як естетичне явище. Мистецтво XX ст. в контексті європейської естетики.	7	2	2	3
Усього годин	60	16	14	30

4. Форми організації навчання

Основними формами організації навчання під час вивчення дисципліни «Етика та естетика» є семінарські, лекційні заняття, самостійна робота здобувачів освіти. Відповідно до вище зазначених форм організації навчання формами контролю засвоєння програми є: самоконтроль, написання контрольних робіт, реферату та залік за період вивчення дисципліни.

5. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються методи навчання:

– вербальний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

- практичний метод (семінарські заняття);
- наочний метод (ілюстративний та демонстративний);
- самостійна робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування);
- інформаційні методи новітніх комп'ютерних технологій (дистанційні, мультимедійні);
- проблемний метод (написання рефератів);
- інтерактивний метод (ділові ігри).

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами діагностики (оцінювання та демонстрування результатів навчання) є письмове опитування на лекціях, усне опитування на семінарських заняттях, захист завдання з СРС, аудиторна контрольна робота, аудиторне тестування, залік.

7. Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти з етики та естетики

Рівень	Оцінка	Вимоги до знань та вмінь	
		Теоретична підготовка	Практична підготовка
		Здобувач освіти	
Незадовільний	2	Має фрагментарні знання (менше половини) при незначному загальному обсязі навчального матеріалу; відсутні сформовані уміння та навички; під час відповіді допускаються суттєві помилки	планує та виконує частину завдання за допомогою викладача
Задовільний	3	володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно, на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків, знайомий з основними поняттями навчального матеріалу	має елементарні, нестійкі навички виконання завдання
Достатній	4	вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні огріхи у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці	за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдання

Відмінний	5	вільно володіє навчальним матеріалом, висловлює свої думки, робить аргументовані висновки, рецензує відповіді інших студентів, творчо виконує індивідуальні та колективні завдання, самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань	може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань
-----------	---	--	--

8. Рекомендована література

1. Анучина Л. В. Соціальне призначення мистецтва в різні культурні епохи: навч. посіб. Х. : Регіон-інформ. 2003. 96 с.
2. Гриценко Т. Б. Етика ділового спілкування: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2007. 344 с.
3. Естетика: навч. посіб. / за ред. В. О. Лозового. К. : Юрінком Інтер. 2005. 208 с.
4. Етика та естетика: навч. посіб. / Петрушенко В. Л. та ін Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка». 2008. 180 с.
5. Етика : навч. посіб. / за ред. В. О. Лозового. Київ : Юрінком Інтер. 2007. 223 с.
6. Етика і психологія ділового спілкування: навчально-методичний посібник для студентів напрямку «Документознавство та інформаційна діяльність» / автор-упорядник К. В. Джеджера. Рівне: РДГУ. 2011. 240 с.
7. Етика та естетика: підруч. для студ. ВНЗ реком. МОНУ. / за ред. В.Л. Петрушенка. Львів : Новий Світ-2008. 240 с.
8. Кривцун О.А. Естетика: навч. посіб. М. : Аспект Пресс. 2003. 447 с.
9. Кубрак О. В. Етика ділового та повсякденного спілкування: навч. посібник. Суми: Університетська книга. 2005. 222 с.
10. Левчук Л. Т. Естетика: навч. посіб. К. : Вища школа. 2000. 399 с.
11. Малахов В. Етика: навч. посіб. К. : Либідь. 2000. 382 с.
12. Малахов В. А. Етика. Курс лекцій: навч. посіб. 4-те вид. К. : Либідь. 2002. 199 с.
13. Мовчан В. С. Етика: навч. посіб. К. : Знання. 2007. 483 с.
16. Прикладна етика : навч. посіб. / Аболіна Т. Г. та ін. / за ред. Панченко В. І. К. : «Центр учбової літератури». 2012. 392 с.

18. Прилуцька А. Є. Культурологія (культурологія, етика, естетика) : навч. посіб. Харків : Торсінг плюс. 2009. 288 с.
19. Тофтул М. Г. Етика: навч. посіб. К. : Академія. 2006. 416 с.
20. Філоненко М. М. Психологія спілкування: підруч. К. : Центр учбової літератури. 2008. 224с
21. Чмут Т. К. Етика ділового спілкування: курс лекцій. К. : МАУП. 1999. 203 с.
22. Шиманова О. Етика і професійна етика : навч.-метод. посіб. Львів : ПП Сорока Т. Б. 2012. 131 с.
23. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування: навчальний посібник. Київ : Лібра, 2003. 416 с.
24. Юрій М. Ф. Етика: підруч. К. : Дакор. 2006. 320 с.